

GELD EN IK

Welkom bij de EDUbox Financiële educatie: 'Geld en ik'.

Deze EDUbox gaat over geld, cash, money, dollars, duiten, kapitaal. We duiken in de wondere wereld van het geld. Want waarom hebben we eigenlijk geld nodig en wat doen we er allemaal mee? En maakt geld ook gelukkig? Een heleboel vragen dus. Veel succes!

DE BENODIGDHEDEN

- Een toffe groep
- Een laptop met internet browser of smartphone met QR-lezer
- Een internetverbinding

EEN OVERZICHT

Jullie gaan 2 lessen aan de slag met deze EDUbox. Er zijn 4 hoofdstukken:

1. Eerst en vooral willen we weten: waarom hebben we eigenlijk geld nodig?
We bekijken waarvoor we geld kunnen gebruiken.
2. Hoe ga je om met geld? Geld kan je verdienen, lenen en uitgeven.
Maar aan geld kleven ook gevaren.
3. Je gaat nu zelf aan de slag. Hoe bewust ga jij om met je geld?
4. Interesse in de wondere wereld van het geld? In dit hoofdstuk vind je extra informatie.

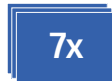

In deze EDUbox verwijzen we vaak naar video's die je via deze link kan vinden: nws.vrt.be/EDUbox-geld-en-ik-box

7x

01 Alles kost geld

7x

02 Omgaan met geld

4x

03 Aan de slag

2x

04 Meer weten

12x

Dilemmakaarten

01

ALLES

KOST GELD

01.1 IEDEREEN HEEFT DROMEN

Droom jij wel eens van een nieuwe smartphone? Of een scooter als je ouder bent? Iedereen heeft bepaalde dromen. Soms gaat dat over grote dingen, soms over kleine. Maar of je nu jong of oud bent, **we denken allemaal wel eens na over onze toekomst** en wat we dan graag nog zouden willen.

Heb jij al eens nagedacht over hoe jouw latere leven eruit zal zien:

- Wat zou je willen studeren of welk beroep wil je later uitoefenen?
- Hoe ziet jouw leefwereld er uit?
- Waar zou je het liefst wonen?
- Als je voor jezelf moet koken, zou je dan eerder een simpel of een exotisch gerecht kiezen?

Bekijk nu video 1:

Enkele jongeren vertellen over hoe zij hun toekomst zien

En jij, door welk voorbeeld voel jij je het meest aangesproken? Leg aan jouw groepsgenoten uit waarom.

A portrait of a young woman with dark hair and bangs, looking slightly to the side. The image is tinted green.

“ Mijn wereld is zo groot als mijn eigen verbeelding. Ik hoop ook nog heel veel plekken op aarde te kunnen bezoeken.

– Alexis, 16 jaar

A portrait of a young woman with dark hair, looking directly at the camera. The image is tinted green.

“ Ik droom niet per se van een nieuwe smartphone of een nieuwe auto. Maar ik lig wel wakker van geld. In die zin, dat ik er mij geen zorgen over wil maken.

– Octavia, 24 jaar

A portrait of a young man with dark, spiky hair, looking directly at the camera. The image is tinted green.

“ Ik zou het liefst willen wonen in een groot huis, in een groene omgeving. Maar waar precies maakt op zich niet zoveel uit.

– Max, 16 jaar

01.2 ELKE DROOM IS EEN KEUZE

Waar je ook van droomt, en wat je ook graag wil in het leven, **je zal gemerkt hebben dat iedereen keuzes maakt.** En die keuzes kunnen erg verschillen. Maar wat zijn nu de factoren die jouw keuze bepalen?

- Jouw keuze hangt in de eerste plaats af van jouw **persoonlijke voorkeur.** Jij speelt misschien liever een game, terwijl jouw beste vriend of vriendin het allerliefst naar de scouts wil.
- Maar wat je uiteindelijk kiest hangt ook af van je **budget.** Aan de meeste keuzes hangt namelijk een prijskaartje vast. En om dat te kunnen betalen, heb je geld nodig. Jouw budget bepaalt dus mee waar je wel en niet voor kunt kiezen.

In het **ideale geval komen jouw budget en jouw dromen met elkaar overeen.** Soms is die keuze gemakkelijk. Als je bijvoorbeeld 10 euro zakgeld krijgt, kies je dan voor een maandabonnement bij een streamingdienst (zoals Netflix of Spotify) of koop je liever een boek?

Het leven als volwassene is veel ingewikkelder.

Als je later zult werken, krijg je daarvoor een loon. Maar je geeft wel veel meer geld uit dan je denkt.

Eigenlijk geven we geld uit zodra we 's morgens wakker worden en ons klaarmaken voor school of om te gaan werken. We hoeven hiervoor niet altijd onze portefeuille boven te halen, maar dat betekent niet dat het ons geen geld kost. Want misschien hebben jouw ouders hiervoor al betaald of krijg je de rekening pas achteraf toegestuurd.

Bekijk nu video 2

Hoeveel geld geeft deze jongere 's ochtends uit vooraleer hij naar school gaat?

01.3 FUNCTIES VAN GELD

Je hebt het al begrepen: bij bijna alles wat we doen komt geld kijken. Geld is dan ook een handig middel om te betalen voor de spullen en diensten die je nodig hebt. Maar geld heeft ook nog andere functies.

OPDRACHT

De volgende 3 kaartjes leggen jou de verschillende functies van geld uit.

- Neem** elk één kaart.
- Lees** even voor jezelf wat er op de achterkant staat.
- Leg om de beurt** aan elkaar uit wat er staat. Doe dit in je eigen woorden.

01

RUILMIDDEL

01 RUILMIDDEL

Geld is in de eerste plaats een **ruilmiddel**. In ruil voor een bepaald afgesproken bedrag krijg jij van iemand anders een voorwerp of doet deze persoon iets voor jou.

Als je een trui koopt op een tweedehands website, dan betaal je 10 euro aan de verkoper en in ruil stuurt hij je een pakje met de trui op. De verkoper kan op zijn beurt dat geld gebruiken voor iets wat hij nodig heeft of graag wil.

Wij betalen met euro's, maar dat is niet overal zo. In totaal zijn er **180 verschillende munteenheden** in de wereld.

Bekende voorbeelden zijn de Amerikaanse dollar en de Japanse yen.

02

SPAREN

02 SPAREN

Je kan geld ook **sparen**.

Sommige mensen doen dit op een spaarrekening bij de bank, andere in een spaarpot. We sparen om verschillende redenen:

1. Je zet geld aan de kant om het **in de toekomst te kunnen uitgeven** of om een andere of grotere aankoop te kunnen doen.
Als je bijvoorbeeld graag een scooter wil, zal je daar eerst moeten voor sparen.
2. Je kan ook sparen om een **reserve** aan te leggen die je kan gebruiken **voor onverwachte kosten**, bijvoorbeeld als je koelkast ineens stuk gaat. Deze reserve geeft je vandaag rust, voor als er later een probleem opduikt.

Waarvoor sparen mensen het meest?

Pensioen

Woning kopen

Grote projecten, zoals een reis

Onverwachte kosten

Kleine projecten, zoals smartphone

03

REKENEENHEID

03 REKENEENHEID

We kunnen alle grote en kleine **spullen of diensten met elkaar vergelijken** door er een geldbedrag aan toe te kennen. Dankzij de prijs heb je een bepaald idee van wat je kan verwachten. Dat is natuurlijk veel gemakkelijker dan zelf **alle details van een product of dienst te analyseren.**

Als je een nieuwe smartphone wil kopen, zou je verschillende modellen uit elkaar kunnen halen om te zien welke technische snufjes er in zitten. Wat voor camera zit er in de smartphone? Hoeveel geheugen heeft hij? Wat voor soort batterij is het? Dit doen we niet, omdat het veel handiger is om de prijzen te vergelijken.

De prijs is dus een **handig hulpmiddel** om verschillende producten en diensten met elkaar te vergelijken.

01.4 VERTROUWEN IN GELD

Eigenlijk is het een beetje gek, als je er over nadenkt: papieren briefjes of “onzichtbaar geld” op je bankkaart gebruiken we als ruilmiddel, als rekeneenheid en om te sparen. Toch werkt dit omdat we **als maatschappij aan geld een betekenis hebben gegeven**. We hebben samen afgesproken dat een briefje van 50 euro precies 50 euro waard is. En dat we dat ook accepteren als we daarmee iets willen kopen.

De basis van ons geldsysteem is dus het **vertrouwen in geld**. Als dat vertrouwen zou wegvallen, dan werkt het geldsysteem niet meer.

Wist je dat je onze geldbiljetten ook kunt wassen?

De euro's zijn **gemaakt uit katoen**, een stof die ook in onze kledij zit. Niet erg dus als je eens 5 euro in je broekzak laat zitten!

Meer weten?

Bekijk dan de Karrewietreportage 'Wat is geld'

02

OMGAAN

MET GELD

Of je al je geld nu bijhoudt op een bankrekening, in een spaarpot of allebei, **er zijn constant momenten dat de totale som geld waarover je beschikt, verandert.** Soms komt er geld bij, soms geef je geld uit. We onderscheiden vier verschillende invloeden op jouw beschikbare geld, zoals weergegeven in onderstaand model. Hierna gaan we ze elk apart bekijken.

**geld
verkrijgen**

**geld
uitgeven**

**geld
lenen**

**gevaren
van geld**

02.1 GELD VERKRIJGEN

Hoe komen mensen aan geld?

ZAKGELD

Sommige ouders geven hun kinderen zakgeld.

LOON

Mensen krijgen een loon door te gaan werken.

UITKERING

Mensen die werkloos, langdurig ziek of op pensioen zijn, krijgen een uitkering van de overheid.

SPAARGELD

Je gebruikt centen die je eerder in je spaarpot hebt gestoken of op je spaarrekening hebt gezet om een aankoop te doen.

VERHUUR & VERKOOP

Als je een huis verkoopt of verhuurt, levert je dat geld op.

WINST VAN EEN BELEGGING

Als je geld belegt in een bedrijf, kun je daar ook aan verdienen als het bedrijf het goed doet.

ERFENIS

Als iemand sterft, worden zijn geld en spullen meestal doorgegeven aan familie. Dit is een erfenis.

KANSSPELEN

Met héél veel geluk kun je geld winnen door te gokken of op de lotto te spelen.

⚠ Maar let op: veel mensen komen hierdoor in de schulden!

02.2 GELD UITGEVEN

Iedereen is verschillend. Dit betekent ook dat als we geld uitgeven, we een andere keuze zullen maken. Want jij vindt bepaalde zaken misschien belangrijker dan jouw vrienden of familie. Ook al heb je hetzelfde bedrag in handen, wat je er uiteindelijk mee doet, verschilt dankzij je eigen persoonlijkheid.

WAAROM KOOP JIJ IETS?

Als je nieuwe schoenen wil kopen, wat is voor jou de **belangrijkste reden** om een paar te kiezen?

- Het is een cool merk.
- Ze zijn goedkoop.
- Het zijn ecologische schoenen.
- Jouw vrienden hebben ze ook.
- Ze hebben een mooie kleur.

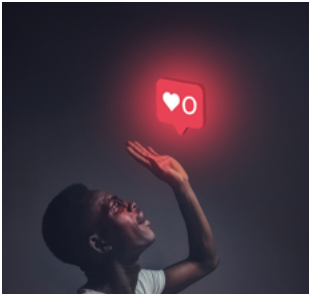

Daarnaast proberen bedrijven jou op allerlei manieren te overtuigen om iets van hen te kopen. Ze gebruiken daarvoor **technieken die inspelen op wat jij belangrijk vindt**. Of ze doen jou geloven dat je een echt koopje doet, ook al is dat niet altijd waar. Op de volgende pagina's vind je 5 van die technieken.

1. BEDRIJVEN BETALEN STERREN OP SOCIALE MEDIA VOOR RECLAME

In deze post op Instagram maakt de bekende Vlaamse TikTok-ster Stien Edlund reclame voor kledingwinkel ZEB. Ze tagt het merk in haar foto om het te linken en wordt er in ruil voor betaald. En hoe meer volgers je hebt, hoe meer een bedrijf jou wil betalen voor reclame. Vele TikTokers of Instagrammers worden betaald door merken.

2. BEDRIJVEN VERZAMELEN INFO OVER HUN KLANTEN

Ze leren hun klanten door die gegevens goed kennen. Zo krijgen ze bijvoorbeeld een idee van welke muziek jij houdt en welke snacks jij graag eet. En dus kunnen ze jou gerichte reclame sturen. Nog straffer: onlinewinkels schatten op basis van de producten die je opzoekt, in of je zwanger bent of kleine kindjes hebt!

3. BEDRIJVEN REKENEN EXTRA KOSTEN AAN

Ben je al eens naar een concert of festival geweest? Dan weet je dat je niet alleen de prijs van het ticket moet betalen. Vaak komen er nog extra kosten bij om de tickets te verwerken en op te sturen. Of je betaalt extra voor genummerde plaatsen of om naast elkaar te mogen zitten. Dan blijkt de prijs die je heeft overtuigd uiteindelijk veel hoger uit te vallen.

4. BEDRIJVEN MAKEN RECLAME DIE ONZE HERSENEN STUREN

Onderzoekers hebben ontdekt dat we de gele, vuile vingers tijdens het eten van Cheetos leuk vinden. Wat doet het bedrijf achter Cheetos nu? Bijna elke reclame van deze chips zoomt in op die vuile vingers. Hierdoor krijgen onze hersenen het gevoel dat we dolgraag Cheetos willen eten. En natuurlijk gaan we dan een pak kopen!

5. BEDRIJVEN HOUDEN VAKER SPECIALE ACTIES

Mensen gaven vroeger vooral veel geld uit met Kerstmis en tijdens de koopjes. Nu zijn er ook op andere momenten in het jaar grote kortingen, zoals op Black Friday en Cyber Monday. Wanneer we denken dat producten een lagere prijs hebben, zijn we geneigd om meer spullen te kopen, ook spullen die we misschien niet nodig hebben.

02.3 GELD LENEN

Soms willen mensen iets heel duurs kopen, zoals bijvoorbeeld een huis. Voor veel mensen duurt het heel lang om hiervoor genoeg geld te sparen. In dat geval kunnen ze ook **geld lenen**. Dat kan bij familie of vrienden, maar ook **bij de bank**. De bank doet dit **niet gratis**: ze rekent kosten en intresten aan voor die lening. De **intrest** is de vergoeding die je aan de bank betaalt. Bovenop de som geld die je krijgt van de bank, betaal je dus nog extra geld terug.

Niet iedereen kan zomaar een lening afsluiten: je moet **minstens 18 jaar oud** zijn.

De bank controleert of je niet al andere leningen hebt afgesloten. Ze wil er namelijk zeker van zijn dat je de nieuwe lening ook kunt terugbetalen.

66% van de Belgen heeft ooit een lening afgesloten.

Waarvoor lenen Belgen het vaakst?

1
Woning

2
Auto

3
Energiebesparing *

4
Meubelstuk

5
TV

6
Overbruggings-
krediet **

7
Moto

8
Vakantie

* Soms lenen eigenaars geld om nieuwe ramen of extra dakisolatie te plaatsen in hun woning. Zo verbruiken ze minder energie.

** Als je een nieuw huis koopt en je vorige huis is nog niet verkocht, dan kan je het geldprobleem oplossen met een overbruggingskrediet.

02.4 GEVAREN VAN GELD

Aan geld kleven helaas ook gevaren. Omdat er altijd oplichters zijn die geld willen aftroggelen. Maar ook omdat sommige mensen niet altijd aan de verleiding kunnen weerstaan om snel veel geld te verdienen en zo een groot risico lopen.

1. GELDEZELS

Criminelen **gebruiken soms de rekeningen van jongeren om hun illegaal geld op te slaan** en zo terug in omloop te brengen. Die jongeren moeten dat geld dan overschrijven op een andere rekening en mogen in ruil een stukje houden. We noemen deze jongeren geldezels. Dit is een illegale activiteit.

Bekijk nu video 3:
Gevaren van geld: Geldezels

2. CRYPTOMUNTEN

Cryptomunten zijn **digitale munteenheden**. Bitcoin is wellicht het bekendste voorbeeld. Maar je kan er nog maar in weinig winkels mee betalen. Er schuilen ook gevaren in cryptomunten. Zo zijn cryptomunten **geen officiële munteenheden en is er geen instelling die ervoor zorgt dat de waarde behouden blijft**. Hierdoor kunnen ze sterk in waarde schommelen. Je kan dus snel geld verdienen, maar ook even snel geld verliezen. Bovendien zitten er **soms bedriegers achter**. Het gebeurt dat zij dan ineens met al jouw cryptomunten (en dus met jouw geld) gaan lopen.

Bekijk nu video 4:
Gevaren van geld: Cryptomunten

3. PHISHING

Criminele organisaties proberen **geld te stelen van mensen door hen via een mail of sms naar een valse website te lokken**. Vaak is deze website een kopie van een echte bankwebsite. Als je daar dan je naam, wachtwoord en rekeningnummer invult, beschikken de fraudeurs over alle gegevens om geld van jouw bankrekening te halen.

Bekijk nu video 5:
Gevaren van geld: Phishing

SAMENVATTING

We hebben net vier invloeden op jouw persoonlijk budget besproken.
Kun jij de vier categorieën aanvullen in onderstaande tekening?

—

—

—

—

03

AAN DE SLAG

12

**VRAGEN
KOST
GEEN GELD**

03.1 12 VRAGEN KOST GEEN GELD

Eén ding staat vast: geld stinkt niet! Maar gooien jullie al jullie geld over de balk? Of slaan jullie liever ergens munt uit?

Jullie krijgen zo dadelijk een reeks dilemma's voorgeschoteld. Daarbij zijn er geen goede of slechte antwoorden. Iedereen heeft zijn eigen mening en elke mening is even belangrijk!

OPDRACHT

- Neem** de stapel rode dilemmakaarten.
- Steek ze **in de juiste volgorde**, van dilemma 1 tot 12.
- Lees** het dilemma en de mogelijke antwoorden voor.
- Kies elk een antwoord en **laat iedereen zijn keuze verdedigen**.
- Na de discussie **scan je de QR-code** op het kaartje voor bijkomende informatie.

03.2 MAAKT GELD ONS GELUKKIG?

Je zult het hebben gemerkt: over geld valt veel te vertellen! Maar geld is zeker niet het enige wat we belangrijk vinden in ons leven. Ook andere zaken maken ons gelukkig. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de **ranglijst met de gelukkigste landen** ter wereld.

Deze lijst wordt elk jaar opnieuw gemaakt en zegt hoe gelukkig een gemiddelde inwoner van elk land is. Om die “geluksscore” te bepalen, houden de onderzoekers niet alleen rekening met het inkomen. Ze kijken ook naar hoe **sociaal** we zijn, hoeveel **vrijheid** we hebben, hoe **gezond** we zijn en hoe oud we kunnen worden.

In Costa Rica, een land in Centraal-Amerika, is het gemiddeld inkomen veel lager dan in België. Toch staat dat land in 2019 op de 12e plaats in de ranking van gelukkigste landen ter wereld. België staat pas op de 18e plaats.

WAT VIND JIJ NOG BELANGRIJK

OPDRACHT 01

- Bekijk** de 16 waarden op de volgende pagina.
- Kies in groep** de 8 waarden die jullie het belangrijkste vinden.
- Plaats deze nadien in volgorde **van meest belangrijk naar minst belangrijk**.

OPDRACHT 02

- Beeld je nu in dat er zich **een extreme situatie** voordoet en je altijd binnen moet blijven (zoals tijdens een oorlog of bij een pandemie).
Je kan dus niet meer alles doen wat je wil.
- Van de 8 waarden die je daarnet hebt gekozen, **welke 4 waarden** zou je in deze situatie zeker overhouden?
- Je moet in groep beslissen wat de belangrijkste zijn.
Je zal elkaar dus moeten overtuigen!

fastfood

water

fruit

frisdrank

fiets

auto

smartphone

Netflix

vrienden

knuffelen

familie

hobby

boswandeling

look

mensen helpen

huisdier

TOT SLOT**Bekijk nu video 6:**

Niet alleen geld bepaalt of je gelukkig bent of niet. Sommige mensen kiezen voor een heel andere manier van leven.

04 MEER WETEN

VIDEOMATERIAAL

Wil je nog meer weten over geld, kijk dan naar onderstaande video's.

1. VRT NWS KLAAR

KLAAR (VRT NWS) biedt wekelijks video's aan met duiding bij het nieuws op maat van jongeren. KLAAR zorgt ervoor dat een ingewikkeld of gevoelig onderwerp op een duidelijke manier wordt uitgelegd. KLAAR vind je ook op het Archief voor Onderwijs, samen met de Uitgeklaard-collectie 'Reclame op sociale media': 'Reclame op sociale media': onderwijs.hetarchief.be/collecties/1945371 'Bitcoins': onderwijs.hetarchief.be/collecties/1690381.

2. Hoe kritisch ben jij met reclame op sociale media?

Wetenschappers van de Universiteit Antwerpen maakten een filmpje over subtiele reclame. Uit onderzoek blijkt dat maar 1 op 4 jongeren weet dat sociale media persoonlijke informatie doorspelen aan bedrijven, waarmee ze reclame op maat kunnen maken. Wist jij dit? • youtu.be/Wj1wvK3WrOw

3. Universiteit van Vlaanderen

In deze colleges behandelen topwetenschappers uit heel Vlaanderen online een boeiend vraagstuk, zoals 'Waarom kent Facebook je beter dan je moeder?'

• universiteitvanvlaanderen.be/college/waarom-kent-facebook-je-beter-dan-je-moeder/

4. Vloggers overspoelen ons met reclame

Driekwart van de populaire vlogs op YouTube bevat sluikreclame. Vloggers verdienen geld door producten zoals chips, bh's, flessen frisdrank of een merktrui even in beeld te brengen. Enkele vloggers kunnen zelfs leven van hun reclame-inkomsten. • youtu.be/TObaxRFB9bs

5. Wikifin: voor jouw vragen over geld

Zit je nog met vragen over geld? Op de handige website wikifin.be vind je veel informatie. Waarop moet je letten als je iets op een buitenlandse webshop koopt? Of wat betekent verder studeren, op kot gaan of naar het buitenland trekken voor je financiën? Of hoelang je moet sparen voor een brommer of een nieuwe gsm? Reken het dan snel uit met de spaarcalculator. • wikifin.be/nl/tools/rekentools/spaarcalculator

6. YouTube-reeks 'Help'

Deze video's van VRT NWS geven uitleg en advies over sparen: hoe kun je meer geld sparen? En hoe zorg je ervoor dat je geen spaargeld verliest? • youtu.be/uDQZ0Ax_c-0 • youtu.be/rLRDzH_pSkQ

OP UITSTAP MET DE KLAS

Je kan ook een aantal bijzondere plekken bezoeken om meer te weten over dit thema.

1. BELvue Museum

BELvue is een museum over België en zijn geschiedenis en tegelijk ook een centrum voor democratie. Het museum ligt naast het Koninklijk Paleis, in centrum Brussel. Naast de permanente tentoonstelling biedt het museum ook educatieve activiteiten aan. De gratis workshop 'Ons geld, waar gaat dit naartoe?' brengt op interactieve manier de relatie tussen het budget van de burgers en de overheid in kaart. • belvue.be/nl/activities/workshops/ons-geld-waar-gaat-dit-naartoe

© BELvue/Emmanuel Crooy

2. Nationale Bank van België

Het museum van de Nationale Bank van België biedt educatieve rondleidingen op maat van leerlingen aan. De nadruk van de interactieve tentoonstelling ligt op de geschiedenis van het geld over de eeuwen heen en op de rol die de centrale bank vandaag in onze samenleving speelt. Het museum bevindt zich in een prachtig historisch gebouw vlakbij het centraal station in Brussel.

• nbbmuseum.be/nl/teachers

© Patrick Van den Branden

3. Wikifin Lab

Nog in Brussel: het Wikifin Lab. Een digitaal en interactief centrum waarbij jullie moeten experimenteren met verschillende situaties uit het dagelijkse leven. Zo krijg je onder meer inzichten in hoe jouw consumptiegedrag wordt beïnvloed en hoe je jouw budget in evenwicht houdt. Toegang is gratis. Het Wikifin Lab is een initiatief van de FSMA. • wikifin.be/nl/wikifinlab

